

ZÁKLADNÍ ŠKOLA V PROSEČI U SKUTČE

ŠKOLNÍ ČASOPIS
PRO VŠECHNY

ŠOTEK

ŠOTEK-NEJLEPŠÍ ČASOPIS
PARDUBICKÉHO KRAJE

ŘÍJEN 2015

Uvnitř najdete :

Rozhovor s prvňáčky

Jezdíme do divadla

Londýn

Atlas hub

Tajenky

Strašidelná místa

Nepřehlédněte!

Jíme zdravě?

Gratulujeme

Halloween

Dušičky

Cestománie v Londýně

Noc s parlamentem

R

O

Z

H

O

V

O

R

Letos jsme opět navštívili 1. třídu. Mají za sebou 2 měsíce ve škole, tak jsme některé z nich vyzpovídali:

„Jak se jmenuješ?“

Míla, Anežka, Honzík M., Zuzanka, Honzík B. a Verča.

„Je to lepší ve škole nebo ve školce?“

Mílovi se líbilo více ve školce, protože mu vařili lepší obědy a mohli si tam hrát. Ostatním dětem se líbí více ve škole, protože se tu učí nové věci a mají tu spoustu nových kamarádů.

„Jaké předměty tě nejvíce baví?“

Mílu a Honzika B. baví matematika. Anežku a Honzika M. baví tělocvik, Zuzanku baví obojí.

Verču baví angličtina a prvouka.

Honzika B. baví český jazyk.

„Máš rád/a vaši třídní paní učitelku?“

5 dětí má rádo paní učitelku, protože je hodná. Poslední zpovídáný(á) si naopak myslí, že je paní učitelka moc přísná.

Otázky na paní učitelku Věru Stoklasovou:

„Kolik je prvňáčků ve třídě?“

Letos je ve třídě 23 prvňáčků.

„Co mají za předměty?“

Čtení, psaní, M, AJ, TV, VV, HV, PC, PRV.

Co je baví nejvíce?“

Tělocvik a přestávky.

„Co už děti umí?“

Číst 5 písmen a počítat do pěti.

„Jsou stydliví?“

Ne, nejsou.

Za rozhovor děkujeme paní učitelce i dětem.

Za redakci Veronika Bukáčková, Michaela Oherová, Kristýna Jadrná a Aneta Pospíšilová.

V pondělí 26. října 2015 se skupina žáků 8. a 9. třídy zúčastnila soutěže v odborné dovednosti žáků ZŠ na ISŠT Vysoké Mýto. Ivan Chalupník obsadil se svou prací 1. místo v soutěži jednotlivců a družstvo Proseč A (Ivan Chalupník, Jan Vítek, Josef Macháček) obsadilo 1. místo v soutěži družstev. Kluci dovezli jako trofej krásný a hlavně moc dobrý dort, o který se podělili se svými spolužáky - ti si pochvalovali, že tak zázivnou ruštinu ještě neměli.

I ostatní soutěžící se velmi snažili. Děkujeme Filipovi Sejkorovi, Táně Sodomkové, Janu Košnarovi a Slávce Jeništové.

Vítězům gratulujeme a děkujeme za vzornou reprezentaci školy.

redakce

**Integrovaná střední škola technická Vysoké Mýto,
Mládežnická 380**

u d ě l u j e

DIPLOM

Ivanovi Chalupníkovi

ZŠ Proseč

za 1. místo
jednotlivců

v soutěži odborných dovedností žáků ZŠ

pod záštitou firmy FRONIUS, s.r.o. Hradec Králové

Vysoké Mýto 26. 10. 2015

Zdeněk Dušek
zástupce fed. pro odbor. výcvik

Ing. Luděk Roleček
ředitel ISŠT

G

R

A

T

U

L

A

C

E

JEZDÍME DO DIVADLA

V říjnu jsme byli „ poprvé “ v letošním roce ve Východočeském divadle v Pardubicích. Představení *Kytice* se nám moc líbilo. 25. listopadu pojedeme na další představení a jelikož nám jeho název nebyl právě povědomý, zjistili jsme si, o čem představení *Kavkazský křídový kruh* bude:

„Legenda o odvaze, lásce, spravedlnosti a statečnosti uprostřed dějinných proměn“...

Cizí kníže s vojáky vstoupí do města a dá zabít guvernéra Abasvillioho. Jeho žena Natela utíká a ve válečné vřavě ztratí svého malého syna Micheila. Ujme se ho služka Gruša, před tím však slíbí věrnost vojákovi Simonovi. Má na něj čekat, až se vrátí z boje, nebo utíkat před vojáky a zachránit dítě? Svůdné, strašlivě svůdné je dobro. A tak Gruša utíká s dítětem a stane se jeho opravdovou matkou.

Ale může se navždy skrývat? A jak obstojí v nejtěžších zkouškách, které ji teprve čekají? Příběh o dvou matkách, které vedou spor o dítě, se poprvé objevil ve Starém zákoně – král Šalamoun nechá přinést meč a chce dítě „spravedlivě“ rozetnout na dvě půlky. Pravá matka raději ustoupí, aby své dítě zachránila. Obdobný příběh znají i jiné kultury. Na zem se nakreslí křídový kruh, do něj se vloží dítě a matky se o něj přetahují.

Autorem nejznámější verze legendy je slavný německý dramatik, teoretik a režisér Bertolt Brecht. Ve svém Kavkazském křídovém kruhu vypráví vlastně dva příběhy – sleduje linku uneseného a zachráněného dítěte a osud vydědence Azdaka, který se stane neobyčejně svérázným soudcem. Oba příběhy dospějí až ke křídovému kruhu. Rozhodne soudce správně a dostane dítě ta pravá matka?

Slávka Jenišťová, Veronika Lettlová

JÍME ZDRAVĚ???

Je zajímavé, že nám vůbec nedělají problémy novinky týkající se módy, tabletů, mobilů, ale jak si tak všímáme, novinky ve stravování nám připadají tak nějak podezřelé. Někdy už dopředu víme, že tohleto nám určitě chutnat nebude, i když vůbec nevíme, co to vlastně je... A proto jsme tu my, abychom Vás s některými „neznámými, ale přesto výbornými!“ potravinami seznámili. Vždyť když jedeme na výlet, také už dopředu nejsme přesvědčeni, že tam se nám tedy určitě líbit nebude.

Tak tedy, co je to BULGUR?

Bulgur je označení pro předvařenou nalámanou celozrnnou pšenici, která se používá jako součást pokrmů. Vyrábí se tak, že se pšenice vypere, usuší, podrtí na menší kousky a síty roztrídí podle velikosti zlomků na různě hrubé frakce. Bulgur je již předvařený (na rozdíl od jednoduše drcené pšenice označované jako šrot), a to usnadňuje jeho další využití v kuchyni. Mnohdy ho stačí jen nechat nabobtnat ve vodě a smíchat s dalšími ingrediencemi bez následného tepelného zpracování. Nejznámější uplatnění bulguru je v libanonském salátu tabouli, ale dá se využít také v řadě zeleninových nebo masitých jídel (pilaf, falafel, kibbeh).

V české kuchyni se bulgur používá do nádivek, karbanátků, polévek nebo jako příloha k masům. Bulgur je lehce stravitelný a má příznivé nutriční složení, protože obsahuje vlákninu, vitamíny a minerály.

A vzhledem k tomu, že naše paní kuchařky pro nás bulgur připravují, daly nám i recept.

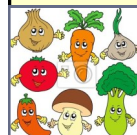
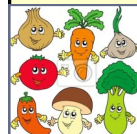
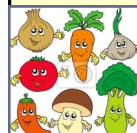
BULGUR PO INDICKU

- 250 - 300 g bulguru
- 1 až 2 plechovky loupaných rajčat
- 1 menší cuketa
- 1 menší červená paprika
- 1 menší žlutá paprika
- 1 cibule
- chilli, sladká paprika (cca 2 lžičky)
- citrónová šťáva
- čerstvý zázvor
- 3 stroužky česneku
- sůl, pepř
- směs indického koření (římský kmín, koriandr, skořice, kurkuma, zázvor) - 2 polévkové lžičce
- olej (máslo)

Bulgur lehce posolíme a zalijeme horkou vodou poměr 1:2 (bulgur : voda), minutu povaříme a necháme odstát. Mezitím nakrájíme na drobno cibuli, česnek a osmahneme. Poté přidáme čerstvý zázvor, také na drobno nasekaný (zázvoru stačí malý kousek, je velmi aromatický) a zakápneme citronem. Přidáme špetku chilli, sladkou papriku, indické koření a pepř. Dále přidáme loupaná rajčata i s rajčatovým nálevem; pokud je máme v celku, tak je pokrájíme. Nadrobno nakrájíme papriky a cuketu a přidáme k rajčatům. Tuto směs vaříme do měkka. Po vyvaření přebytečné vody z rajčat můžeme dosolit dle vlastní chuti a smícháme s bulgurem.

redakce

NOC S PARLAMENTEM

V pátek 16. října některým z nás nestačilo strávit ve škole většinu dne, ale rozhodli jsme se tu i přenocovat. Konala se totiž událost, nazvaná Noc s parlamentem. Nejprve se přihlásilo 50 žáků naší školy, ale realita byla taková, že jich přišlo jen 24. Nám to ale nevadilo, domluvili jsme se na družstvech a Netradiční olympijské hry mohly začít. Sraz ve škole byl v 16.00 hodin. Nejprve jsme se ubytovali ve třídách a hned poté mohl začít průběh příprav, které zahrnovaly výrobu kostýmů, přípravu večere, výrobu vlajky a přípravu pokřiků. Začal slavnostní nástup. Poté nás čekala výborná večere. Když bylo vše hotovo, mohli jsme přejít ke sportování. Olympijské hry zahrnovaly opičí dráhu, která se běžela jako štafeta, trojskok, který se skákal ve dvojicích, medicínbal, který byl na stejném principu jako trojskok, šplh na čas, přetahování lanem a míčová hra. Po skončení her jsme měli diskotéku, kterou jsme si také moc užili a pak.....spát. Ráno jsme vstali, nasnídali jsme se, uklidili a šli domů.

Za vše děkujeme paní učitelce Karle Novákové, Aleně Zvárové, Věře Stoklasové, Blance Stodolové a panu učiteli Janu Stodolovi a Petru Košňarovi.

Celý průběh noční akce se nám moc líbil a už teď se těšíme se na další.

Článek: *Karolína Vávrová, Veronika Uhrová*

Foto: *Blanka Stodolová*

100 + 1 ZAJÍMAVOSTÍ

V naší rubrice jsme Vám přinášeli informace o objevech, vynálezech, novinkách ze všech možných oborů. Ovšem po přečtení níže uvedeného článku nás napadl i podnadpis:

VĚDCI NEBO ŠÍLENCI???

Americký umělec Sam Van Aken rád sadaří a ke svému koníčku přistupuje nesmírně kreativně. Díky tomu stvořil nový druh stromu, na kterém postupně uzraje 40 různých druhů ovoce. Z jeho kvetoucí krásy a plodnosti se tak můžete delší čas těšit.

Pro Van Akena jde o svého druhu umělecký proces, kde jsou stromy živými sochami a on sochařem. „Dokáží navrhnout a v podstatě vymodelovat strom a to, jak bude kvést,“ říká. Takto již vyšlechtil celkem 21 stromů na různých místech Ameriky. Jak říká, trvá devět let, než tento strom dosáhne vrcholu zralosti – pět let, než se rouby vyvinou, a další čtyři roky, než jsou schopny nést ovoce. Ti, kteří si strom od něj zakoupili, si úrodu velmi pochvalují.

„Spíše než mít jeden druh, který produkuje víc, než jste schopni zpracovat, tento strom vám poskytuje rozumné množství od každého ze 40 druhů plodů,“ vysvětluje sadař-umělec výhody multiovoceho stromu. „Protože všechny tyto druhy ovoce zrají v různé době, od července až do října, můžete se z plodů delší dobu těšit a postupně je sklízet,“ dodává.

To však nebyla jediná motivace, která Van Akena k tak netradičnímu způsobu roubování přivedla. Jeho snahou je také uchovat pro budoucí generace ty druhy peckovin, které nejsou běžně k dostání v obchodech a lidé si je tak odvykli konzumovat. Dosud nasbíral jen ve státě New York okolo 250 odrůd. „Lidé se ochuzují o paletu chutí jenom proto, že toto ovoce nemá dostatečně dlouhou trvanlivost. Některé jsou ale tak sladké, až to kazí zuby,“ směje se Sam Van Aken.

Tak co, je líbo jablko nebo hruška?

Tereza Kopecká, Lucie Lacmanová, Marcela Košnarová

100

+

1

A

ROSTOU, ROSTOU?

Již minule jsme Vám přinesli rady, které houby sbírat (pokud tedy porostou). Dnes Vám přinášíme další oblíbené druhy:

T

HŘIB BOROVÝ

Hřib borový na našem území vyrůstal poměrně hojně, ale v posledních letech se bohužel vytrácí a jeho nálezy jsou čím dál tím vzácnější. Patří mezi pravé bílé hříby vyrůstající jednotlivě i ve skupinách, od nižších poloh až po horský stupeň a téměř výhradně pod buky a borovicí lesní. Objevuje se zhruba od května do října a vyhovují mu vlhčí kyselejší stanoviště.

L**A**

KLOUZEK DUBOVÝ

Patří mezi nejhojnější kosmopolitní houby vázané na některé druhy borovic s dvěma jehlicemi ve svazku, především na borovici lesní. Objevuje se od června do počátku listopadu, od nižších poloh až po horský stupeň, obvykle v početných skupinách a nejčastěji ve vysázených lesních školkách nebo při okrajích lesních cest.

S**H**

KOZÁK BŘEZOVÝ

Kozáků u nás roste vícero a všechny jsou si dosti podobné. Všeobecně patří mezi jedlé druhy hub, takže jejich rozlišování mezi běžnými houbaři není až tak podstatné.

Kozák březový vyrůstá výhradně pod břízovím. Setkat se s ním můžeme už v květnu a vyrůstá mnohdy až do počátku prosince.

BEDLA KONRADOVA

Bedla Konradova vyrůstá dosti hojně, jednotlivě i ve skupinách, v listnatých nebo smíšených lesích, s oblibou na prosvětlených místech. Objevuje se v trávě nebo opadu listí a setkat se s ní můžeme od konce června až do listopadu.

Tak přejeme při sběru hodně zdaru a plné koše!

Veronika Uhrová, Karolína Vávrová

U**B**

V letošním školním roce jsme se „rozšířili“ o mateřskou školu, proto Vám rádi budeme přinášet články i od našich nejmladších kamarádů. Do tohoto čísla nám jeden krásný článkuček poslal p. učitel Libor Michálek.

Moc děkujeme a těšíme se na další příběhy.

PŘÍBĚH JEŽKA PICHLÁČKA

Byla mlha. Pršelo. Trochu svítilo sluníčko. Ježek šel do lesa. V lese viděl veverku. Asi žrala potravinu. Ježek si taky něco hledal. Našel houby. Postavil si domeček a odnesl si ty houby pod strom. Houby si zakryl, aby si je nezapíchal. Šel ještě znovu hledat potravu. Ztratil se a nemohl najít domeček. Sednul si na kamínek a čekal na zvířátko, aby mu našlo ten jeho domeček. Přišla zase veverka. Ta sama nevěděla, kde bydlí, a tak čekali na mravence. Ti budou vědět. Nevěděli, ale hledali. Šli někomu po stopě. Našli hodné zvířátko, byla to srnka. Našla mu to listí. Schoval se do toho listí. Veverka ho radši hlídala. Čekali do noci, jestli někdo nepříjde. Nikdo nepřišel. Ráno měli hlad. Ježek jedl žízaly a brouky, co žrala srnka, nikdo neví. Nažraný ježek se zahrabal do listí a od té doby spí a spí.

(Příběh ježka, sestavený předškolními dětmi při komunitním kruhu...)

CESTOMÁNIE

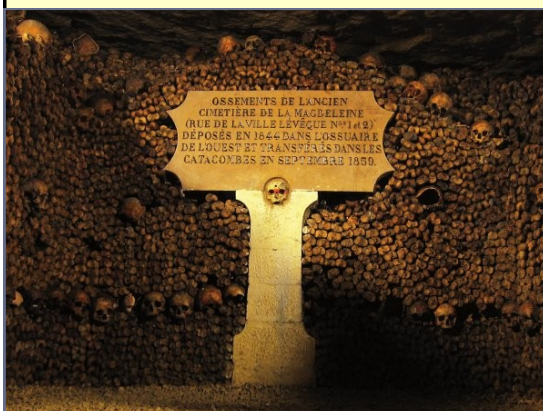
Naši rubriku jsme se rozhodli zahájit místy přímo strašidelnými. No taky kde jinde oslavit Halloween?

EDINBURSKÝ HRAD (SKOTSKO)

Z návštěvy katakomb tohoto hradu Vám budou vstávat vlasy hrůzou. Když tyto katakomby před pár stoletími objevili, poslali dudáka, aby je prozkoumal. Ten však zmizel v půlce cesty podzemního bludiště a už ho nikdy nikdo neviděl. Duch dudáka zřejmě dodnes hledá vysvobození z bludiště a možná proto se v tunelech ozývá hra na dudy...

PAŘÍŽSKÉ KATAKOMBY

Toto místo s více než 320 km chodeb není pro žádné strašpytle – ukrývá se zde přes 6 milionů duší. Při průchodu tunely, které jsou lemovány kostmi a lebkami, budete mít pocit, že Vás sledují. Duchové těch, kteří se ztratili v katakombách stále bloudí tunely – tak pozor, abyste neztratili svou mapu...

LES HOIA BACIU, RUMUNSKO

Říká se, že v tomto rumunském lese dochází k paranormálním aktivitám. Zprávy o přízracích objevujících se mezi stromy, hlavy bez těla zachycené na fotografiích a dokonce záznamy o UFO způsobily, že místní obyvatelé se této oblasti vyhýbají za každou cenu. A aby toho nebylo málo, vegetace zde roste v bizarních útvarech, stromy se krouží v podivných úhlech, jako by je tvarovalo něco nadpozemského.

Šimon Lustyk, Eliška Lehká, Andrea Giňová

LONDÝN

Ve dnech 4.-8.října 2015 se vybraní žáci naší školy zúčastnili poznávacího zájezdu do Londýna. Jela s námi ještě střední škola z Loun. Celou neděli jsme strávili na cestě, sem tam jsme měli zastávky na benzinkách, kde jsme si mohli něco koupit a dojít si na záchod. V pondělí brzy ráno jsme dorazili do Francie a k průplavu La Manche, kde jsme s autobusem najeli do Euro tunelu a La Manche jsme podjeli. Vyjeli jsme v Anglii. Jakmile jsme dojeli do centra Londýna, vzali jsme si baťůžek a další věci a vyrazili jsme po památkách. Navštívili jsme Big Ben, sídlo královny Buckinghamský palác, Houses of Parliament a také jsme měli krásný výhled z London Eye. Kolem půl osmé večer jsme dorazili do místa našeho pobytu. Postupně jsme vystupovali z autobusu, přiřazovali se k rodinám a s nimi odcházeli do našeho "náhradního domova". Druhý den po snídani jsme šli do školy - ano čtete dobře - do školy. Povíдали si s námi jen v angličtině (jak jinak) a měli jsme jen přestávky na oběd. Měli jsme pět hodin AJ s rodilým mluvčím. Po škole jsme šli další kolo památek. Středu jsme opět zahájili školou, která trvala 4 hodiny. Odpoledne kdo chtěl, měl šanci se podívat do Muzea voskových figurín Madame Tussauds. Druhá skupina měla rozchod. Také jsme navštívili čínskou čtvrť. Ještě nás čekala návštěva Greenwiche, kam jsme dojeli už po setmění. Po kratičké procházce v parku jsme nasedli do autobusu a opustili jsme Londýn. Vydali jsme se na trajekt. Bylo to tu velice hlídané a několikrát nám kontrolovali kufry a pasy. Trajekt měl hodinové zdržení, a tak jsme dostali další rozchod. Poté hurá se nalodit. Dělal se nám špatně, ale vydrželi jsme to. Cesta zpátky bylo dlouhá. Přijeli jsme ve čtvrtek okolo 18. hodiny. U školy si nás vyzvedli rodiče.

Hana Odvárková, Ema Sodomková, Katka Stodolová

C

E

S

T

O

M

Á

N

I

E

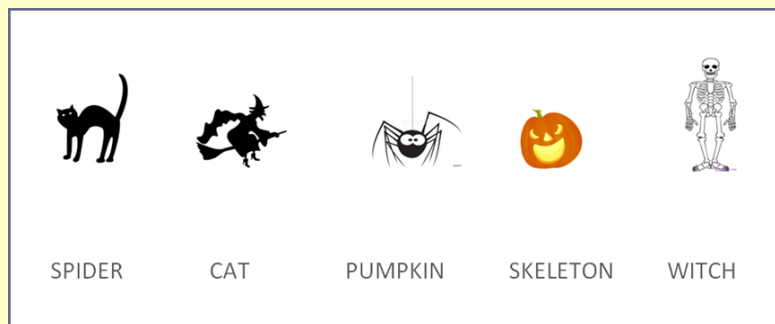
HALLOWEEN

Halloween se slaví v anglicky mluvících zemích. Tetnto svátek je 30. října. Děti chodí koledovat sladkosti a přitom říkají “básničku” Bud’to nám date sladkosti, nebo se na vás halloweenští duchové rozzlobí a provedou vám nějakou neplechu.”

Žáci z deváté třídy, kteří chodí na anglickou konverzaci, si pro vás připravili pár halloweenských úkolů:

Halloween is celebrated in English-speaking countries. It is celebrated on 31st October. Children go from house to house asking for candy and say “Trick or treat”.

Spoj obrázek se správným názvem:

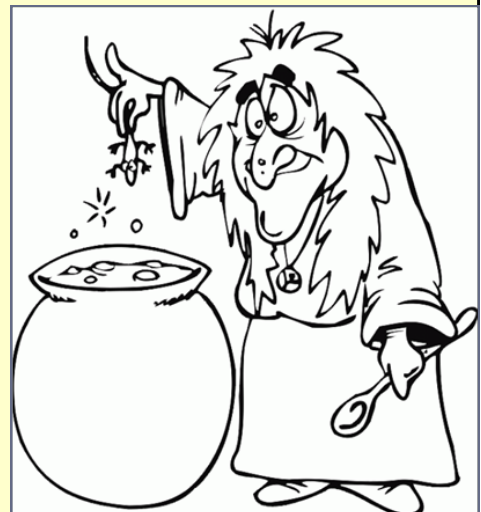

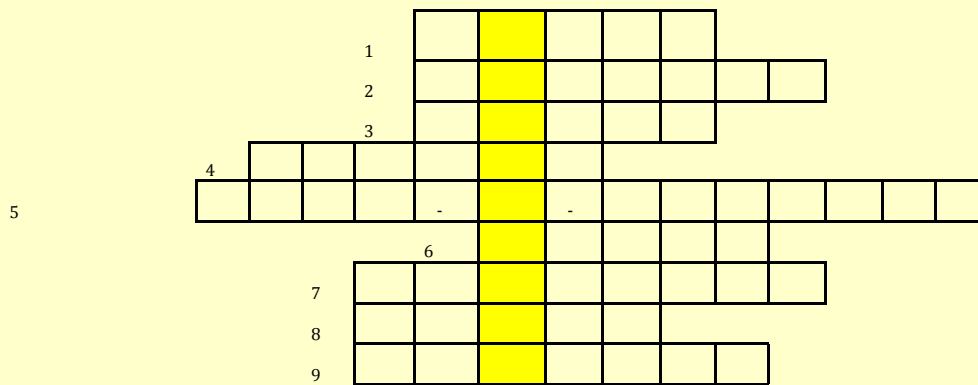
Osmisměrka:

v	h	s	k	n	o	c	k
b	a	t	t	s	o	h	g
k	l	m	a	s	k	o	e
a	l	s	p	i	d	e	r
p	o	l	w	i	t	c	h
p	w	e	b	o	r	e	o
l	e	t	s	w	e	e	t
e	e	o	b	l	o	o	d
n	n	i	k	p	m	u	p

halloween	spider
vampire	knock
pumpkin	hot
bat	mask
blood	dog
witch	ghost
owl	apple
web	sweet

The dish is grey.
 The hair is yellow.
 The shoes are pink.
 The spoon is brown.
 The dress is black.
 The lizard is dark green.
 Her face and her hands are light green.
 The bubbles are dark green.

Duch
Upír
Krev

Hrad
Svítící dýně
Čarodějnice

Kostlivec
Trick or...
Příšera

A vzhledem k tomu, že u nás jsou tradičním svátkem Dušičky, pak také něco o nich:

Listopad je měsíc nevládný. Venku zima, mlhy, ve vzduchu je cítit blížící se sníh. Brzy je tma. A právě na začátku tohoto měsíce se rozsvítí tisíce svýtek v zahradách posledního odpočinku, kam chodíme s kyticemi či věnečky za těmi, co jsme měli rádi a při svitu svíček jim věnujeme tichou vzpomínku. Je to stará tradice, kterou uctívali již staří Keltové. Dušičky nebo také Památka zesnulých připadá již od 8. století na 2. listopadu a volně navazuje na den Všech svatých. Tento den se vzpomíná na všechny, kteří odešli z tohoto světa. V kostelích se slouží mše, při kterých se lidé modlí za duše zemřelých v očistci, aby je mohli vykoupit z jejich hříchů. A pozůstalí upravují hroby, zdobí je věnci, květinami a zapalují na nich svíčky - symboly příslibu věčného života. S těmito svátky souvisí i řada pověr a praktik. Lidé například lampy plnili máslem namísto oleje, aby si jím mohly dušičky ošetřit spáleniny. Na hroby se mimo věnců a svíček pokládalo také zvláštní pečivo, tzv. dušičkové. V některých krajích se na Dušičky chodilo koledovat a odměnou bylo právě dušičkové pečivo. Zajít na hřbitov a zavzpomínat, je běžné dodnes. Zvykem je očistit hrob, ozdobit jej věnečky, květinami a svíčkami.

Šarlota Schejbalová, Veronika Bukáčková, Veronika Zachová

NENECHTE SI UJÍT:

Podzim v podání našich dětí

Odkazy:

mimibazar.cz

novinky.cz

www.google.com

www.i-creative.cz

<http://www.icej.cz/>

www.veskole.cz

Profimedia.cz

Www.seznam.cz

**KVALITNÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS
ABECEDA, O. S., 2012**